

Rapport fra eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato

18.01.2017

Saknr

03/17

Saksbehandler Sverre B. Midthjell

Arkivkode FE - 037, TI - &30

Arkivsaknr 16/115 - 8

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar rapport fra eierskapskontroll til orientering.
2. Kommunestyret ber formannskapet sørge for at fremtidige eiermeldinger inneholder en vurdering av hvilket samfunnsansvar det enkelte selskap skal dekke, og hvilket formål kommunen har med å være eier.
3. Kommunestyret ber formannskapet innføre en rutine for å behandle dagsorden i forkant av eiermøter.
4. Kommunestyret ber formannskapet ha fokus på at styrene i selskaper der Hemne kommune er eier besettes med riktig kompetanse.
5. Kommunestyret ber alle eierrepresentanter ta initiativ til at bruk av valgkomité vedtektsfestes i selskaper der dette ikke er tilfelle.
6. Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av disse punktene i forbindelse med neste rullering av eierskapsmelding.

Vedlegg

Rapport fra eierskapskontroll

Saksutredning

Kontrollutvalget bestilte i sak 25/16 en eierskapskontroll rettet mot praktisering av eierstyring i Hemne kommune, og oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 23/14 om selskapskontroll i Trønderenergi. Revisjon Midt-Norge leverte 6.12.2016 vedlagte rapport som svar på denne bestillingen.

Undersøkelsen tar utgangspunkt i Hemne kommunes vedtatte retningslinjer for eierstyring, i tillegg til kommunestyrets vedtak om oppfølging av selskapskontroll av Trønderenergi. KS anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll er også sentrale for hva som anses som god praksis for eierstyring i kommunal sektor.

I rapporten fokuserer revisor på to hovedproblemstillinger:

1. Følger Hemne kommune de vedtatte rutiner for eierstyring av de selskaper kommunen har eierandeler i?
2. Har Hemne kommune fulgt opp vedtak i kommunestyrets sak 23/14 i de selskapene kommunen har eierandeler i, knyttet til:
  - i hvilket organ eierstyring skal bedrives,
  - habilitet og
  - profesjonelt styre

Innenfor de vedtatte rutinene for eierstyring har revisjonen undersøkt:

- Eierskapsmelding og revisjon av denne
- Utvelgelse av eierrepresentanter

- Styringssignaler fra kommunestyret til eierrepresentantene
- Tilbakemelding fra eierrepresentantene til kommunestyret

Angående eierskapsmelding viser revisor til at det er utarbeidet eierskapsmelding, og at denne behandles årlig, i tråd med retningslinjene. Revisor har videre sett på innholdet i eierskapsmeldingen, vurdert opp mot KS sine anbefalinger. Revisor mener det er positivt at kommunen har adoptert KS sine anbefalingene, men peker på et klart forbedringspotensial i at meldingen ikke inneholder noe om hvilke forventninger kommunen har til selskapene den eier, eller begrunner hvorfor kommunen er eier.

Når det gjelder utvelgelse av eierrepresentanter mener revisor at kommunen følger føringene i KS sine anbefalinger.

Revisor viser til at kommunestyret har lagt til rette for å sende styringssignaler til eierrepresentantene gjennom at formannskapet skal fungere som eierutvalg. Revisor etterlyser imidlertid faste rutiner for å legge fram dagsorden for eiermøter i formannskapet, og at det fremstår som noe uklart hvilke saker som skal legges fram til politisk diskusjon med litt for mye overlatt til den enkelte eierrepresentants skjønn.

Revisor har også undersøkt hva som dokumenteres av protokoller, styringssignaler fra eier til eierrepresentant og orientering i kommunestyre eller formannskap i etterkant. Revisor konkluderer ut fra undersøkelsen at Hemne kommune mangler system for tilbakemelding i etterkant av eiermøter og at det enda ikke er på plass, men at kommunen arbeider med å sikre at protokoller og øvrig dokumentasjon lagres i kommunens arkivsystem og refereres i kommunestyret.

Når det gjelder oppfølgingen av kommunestyrets vedtak i etterkant av selskapskontrollen i Trønderenergi viser revisor til at kommunen i liten grad har gjort seg kjent med hvordan utnevning av styrerepresentanter foregår, og om kravene til kompetanse oppfylles.

Et av punktene i rapporten går på hvorvidt kommunen har fokus på habilitet. Slik det fremgår av rapporten har revisor spurt ordfører om dette, og ordfører bekrefter at politikerne har fokus på habilitet i eierskapsbehandlingen.

På bakgrunn av vurderingene i anbefaler revisor at Hemne kommune gjør følgende forbedringer i sitt arbeid med eierstyring:

- Eiermeldingen bør inneholde en drøftelse av kommunens oppfatning av hvilket samfunnsansvar det enkelte selskap skal dekke, og hvilket formål kommunen vurderer at eierskapet har.
- Det bør innføres rutine for at formannskapet som eierutvalg behandler dagsorden i forkant av eiermøtene.
- Hemne kommune bør sikre at selskapsstyrene besettes med riktig kompetanse, og at bruk av valgkomite vedtektsfestes.

Kontrollutvalgssekretariatets vurdering

Sekretariatet mener rapporten i hovedsak gir en god vurdering av Hemne kommunes praksis for eierstyring. Sekretariatets oppfatning er at Hemne har gjort mye for å bli en mer profesjonell eier, men revisjonen peker på noen viktige forbedringspunkter. Sekretariatet mener kommunestyret bør be formannskapet som eierutvalg jobbe videre med disse.

Når det gjelder revisors vurdering av habilitet i eierstyringen mener sekretariatet det er vanskelig å konkludere med at kommunen har tilstrekkelig fokus på dette kun basert på ordførers egenvurdering. Kontrollutvalgssekretariatets erfaring fra tidligere saker viser at det har vært noen tilfeller de siste årene der det kan sås tvil om dette. Sekretariatet har likevel ikke tilstrekkelig grunnlag for å påstå at dette er et utbredt problem, men mener det likevel kan være grunnlag for et fortsatt arbeid med bevisstgjøring.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å legge rapporten fram for kommunestyret, og foreslå at formannskapet bes jobbe videre med de tre forbedringspunktene fra revisor. Det kan etter sekretariatets vurdering være hensiktsmessig at det rapporteres tilbake til kommunestyret i forbindelse med rullering av eierskapsmelding.